

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—.

"Tabor" izhaja vsek dan, razen
nedelje in praznikov, ob 12. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesecno po postri D 10— za ino-
senčno D 18—, dostavljajo na dom
D 12—, na izvenčno D 10—.
iznosili pa dogovor.

Naročna in pri upravi "Tabora"
MARIBOR, Jurčičeva ulica 26a.

Poština plačana v gotovini! Cena današnje štev. 1'50 Din.

TABOR

Naslov

Maribor, nedelja 29. novembra 1925.

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, L nadstropje. Telefon interurb. št. 22—. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritlije doma. Telefon št. 24—. S.H.S postrojbovalna radna št. 11.282.

Na naslovna besa denarja se ne naroča — Rabljenje pa se vredjuje

V Narodni skupščini

Danes bo Radić odgovoril Pribičeviću.

BEOGRAD, 28. novembra. Danes ob 10. uri dopoldne je bila otvorjena skupščinska seja. Nadaljevala se je debata o budžetnih dvajstih. Prvi je govoril dr. Šečerov (david.), ki je budžet stvarno kritiziral, za njim je bil besedil inž. Dušan Sernek (kl.). Seja je bila ob enih zaključena in se bo ob petih popoldne nadaljevala. Popoldan bo govoril musliman Kapetanović, nato pa bo minister Štefan Radić odgovoril na izvajanja Svetozaria Pribičevića. Radi tega so politični krogli za popoldansko sejo vrlo zanimalo, ker je pričakovati, da bo ob tej priliki prišlo znova do konflikta med Radićem in Pribičevićem.

Državno uradništvo v boju za svoje zahteve

BEOGRAD, 28. novembra. Danes dopoldne je posetilo samostojno-demokratski klub deputacija centralnega odbora organizacije državnih uradnikov. Sprejet je je poslanec dr. Pivko, kateremu je sporočila zahteve državnega uradništva in prosila, da naj se klub zavzame zanj. Dr. Pivko je obljubil v imenu kluba, da bo zastavil vse moči, da se bo tem pravičnim zahtevam ugodilo. Deputacija bo tudi prosila za avdijenco pri kralju.

Konkurz „Gospodarske zvezze“?

BEOGRAD, 28. novembra. Tu se je raznesla vest, da stoji »Gospodarska zvezza« tik pred konkurzom. Deficit iznosi baje 50 milijonov dinarjev. SLS napena vse moči, da konkurz prepreči.

Ekspoze dr. Beneša

PRAGA, 27. novembra. (Č.T.R.) V stalnem parlamentarnem odboru se je vršila danes debata o izjavah zunanjega ministra dra. Beneša glede locarskih pogodb. Po nekaterih govorih je minister dr. Beneš ugotovil, da je debata pokazala, da so vse vladne stranke in še nekaj opozicijskih strank za locarski sporazum. Vprašanje narodnih manjšin na Češkoslovaškem ni vprašanje boja za obstoj, marveč boja za udeležbo na vladu in pri upravi. Zunanji minister priznava da v pravlem oziru to ali ono še manjka, vendar pa je sigurno, da to ni boj za eksistenco in za kulturo naroda. Gledo ruskega vprašanja je dr. Beneš izjavil, da se pravkar formira nova vlad, ki bo morala to vprašanje resno proučiti. Ni nikakih zunanjopolitičnih ovir, da ne bi priznali Sovj. Rusijo.

Stalni odbor je vzel ekspoze zunanega ministra na znanje.

Briandova vlada

PARIZ, 27. novembra. Briand je poganjala za sestavo nove vlade ob 8.20 prekinil in jih bo nadaljeval jutri ob 9.30. Upati je, da ho vlada tekom junija njegova dne sestavljena. Lista, ki jo je objavila Agence Havas, je sicer verjetna, zanesljiva pa ni. Vsekakor bo prevzel Briand poleg predsedstva še zunanje ministrstvo, finančni resort pa bo dobil levicarski radikal Loncher.

BORZA

CURIH, (Avala), 28. novembra. (Izv.) Pariz 20.125. Beograd 9.175. London 25.14, Berlin 123.60, Praga 15.371, Milan 20.925, Newyork 518.75, Dunaj 73.10, Brüssel 23.50, Budimpešta 0.00727, Varšava 74.50, Sofija 3.775, Bukarešta 2.375.

Stjepan Radić kot minister

Maribor, 27. oktobra 1925.

G. Stjepan Radić je že pred tremi leti ugledal Abrahama, ima za sabo tudi desetletja političnega dela, vendar pa je z vstopom v vlado RR prevzel prvič v življenju breme praktičnega državnosti in politične odgovornosti. Prvič se mu je ponudila prilika, da svoje ideje praktično izpelje. Ni mogoče trditi, da bi bilo dosedanje njegovo politično delovanje sama demagogija in brezplodna gonja. Radićeva stranka je hrvatskega kmeta politično prebudila, ga zvezala z narodom in socialno politiko in mu priborila v političnem svetu dostojno mesto. To je nedvomno v dobrši meri Radićeva zasluga, ki sicer ni brez senč, ki pa ima v sebi veliko pozitivnega in rodovitnega. Prebijeni hrvatski kmet bo poslej manj dostenpon za demagogijo; ideje, ki bodo promikale k njemu, bo sprejemal z večjim kriticizmom in se ne bo dal zlahka »prevariti«. Vendar pa to zaslugo spremljajo pogosti neuspehi Radićeve politike. Njegovo delovanje v hrvatskem saboru je bilo brezuspešno. Radićovo stališče med vojno je kmetu samo škodovalo, koristilo pa ni nikomur, izvzemši Dunaju in Budimpešti, ki sta udanost in lojalnost nesramno izkorisčala za svoje protihrvatske in nesocialne cilje. Po ujedinjenju Jugoslovjan je vodil gosp. Radić politiko, ki se je danes sam sramuje. Šest let je delal eksperimente, katere bi najbrže danes prav rad zbrisal, če bi se dalo. Šest let je trtil narodne energije za jalove smotre. Teh šest let radićevske politike je dalo Hrvatom zelo malo pozitivnega, državi pa je nakopal zgrešena taktika veliko škodo, ker bi se bila lahko že poprej konsolidirala. G. Radić sicer ni bil edini krivec, da je vodil tako politiko, ali poglaviti krivec je bil nedvomno.

Sedaj je prvič vstopil na odgovorno ministarsko mesto. Doslej smo imeli razne ministre. Dobre in slabše, sposobne in nesposobne. Imeli smo take, ki jih je privedla na to mesto gola strankarska potreba, a tudi take, ki so prišli nanj po zaslugu svoje sposobnosti. Bodimo objektivni in prizmajmo: Radiću po njegovemu

politični izobrazbi in sposobnosti ne manjka kvalifikacije za ministra. Ali eno je Radiću vedno manjkalo: uravnotežen temperament in prevdarnost. In to mu manjka tudi na ministrskem stolcu.

O prosvetnem programu, ki ga je razvil pred novinarji in dan zaprisege, bi se dalo veliko debatirati. Vsebuje ideje, ki so lepe, napredne in potrebne, pa tudi take, ki so težko izvedljive in slednje take, ki ne spadajo v prosvetni program. Ali naloga ministra v koalični vladi ni, da izvaja svoje ideje, temveč da izvaja vladni program. Tudi če je ta ali ona ideja lepa; če ni v skladu z vladnim programom, ako ne stoeje za njo vse politične sile, ki so angažirane za vladu, bo ta ideja s težavo prodrla. Ker poznamo mentalitet prvega »Re« v RR vlad, vedemo, da so nekatere Radićeve ideje take, da prihajajo navskriž z idejami prvega faktorja v koaliciji. Radiću so dali to že občutiti. In globoče ko bo posegel, bolj bo občutil. Zato v naših razmerah ni dobro, če je minister prevlak refermat. Če opusti svoje zaslove, je nerezen, aka pa jih skuša izvesti, zadene ob odpor in se razbije.

G. Radić je podal kot politik izjave, o katerih pravijo, da jih kot minister ne bi smel podati; sicer jih je potem demantiral, ali kakorkoli je že: za praktično ministrovanje je potrebitno daleko manj impulzivnosti nego za pridobivanje političnih mas, za zbiranje opozicije. G. Radić ima dobro stran, da ne vidi v politiki nič mehaničnega, ali večkrat ga to zmoti in meni, da v ministrski funkciji sploh ni nikake mehanične. In vendar je!

Prezgodaj bi sevilo bilo, če bi hoteli soditi o uspehih ministrovanja g. Stjepana Radića, hoteli smo le konstatirati, da njegov vseskozi impulzirani značaj, ki se je dobro obnesel pri političnih in organizatoričnih poslih, pri praktičnem izvajaju odgovorne ministrske prakse ne kaže uspehov. Beografska »Politika« je pisala takoj ob nastopu, da bo spravljen v nevarnost sporazum. Prihodnji tedni bodo pokazali, ali bo s svojim elanom vzbudil tudi druge k takemu delu ali pa bo porušil še lastne kozolce.

— ob.

ugajale njene zunanjopolitične metode. Zasedba nemškega ozemlja, ki pa včine vsem nasilnim in dragim nkreponi ni mogla iztisniti iz Nemčije reparacij v taki meri, kakor jih je vlad obetala, je pač zadovoljila nacionalistične sanjače, ali večina francoskih državljanov je zrila na vse to s skepso in počasi tudi z nejeljivo. Proletariacija male buržoazije in intelektualcev je še bolj vplivala na ročne delavce, ki so se začeli politično pomikati še dalje na levico.

Herriotova vlada je v marsičem eden pomogla, ali naloge, ki jih je imela pred sabo, so bile preogromne. Treba bi bilo udariti predvsem veliki kapital, toda ta je tako zavozljana s francoskim državnimi financiami in tako naslonjena na mednarodni kapital, ki od njega v veliki meri zavisi zadolžena in finančno neuravnotežena Francija, da se Heriot ni mogel odločiti za tako odločne ukrepe, kakor so jih zahtevali njegovi levicarski tovariši. Ko so se leti naveličali čakanje, so ga podrli. In strmoglavili so nato dvakrat Painleveja in groze sedaj s popolnim razhodom, če ne bo nstreženo njihovim zahtevam glede premičenjske oddaje in ureditve finančnega stanja na račun vlekapitalista. Skratka: Francija se je socialno radikalizirala. Politične težave, ki izvirajo iz tega, še povečuje dejstvo, da je francoski strankarsko-politična organizacija precej pomaknjiva, razcepljenost pa postaja vedno večja.

Nacionalni blok, ki stoji nasproti levicarskemu kartelu, je precej homogena skupina, ki ve, kaj hoče. Blok je izrazito meščansko-vlekapitalističen in se v zadnjem času, odkar se je v težkih krizah razgatala slabost dosedanja vladne skupine, precej nagiblje k desničarskemu ekstremu. Tako se v njegovih krogih, ki so bili vsekdar dovrženi za romantično

pojmovanje francoskega nacionalizma, za imperijalistične skušnje in za diktaturo »močne roke«, pojavljajo simpatije z režimom v Italiji in Španiji. Francizi imajo že delj časa svoje fašiste; to so tzv. »amelettes du roi«, monarhistično udruženje, ki je na razpolago znani katolički konzervativni skupini, okoli »Action Française«. Ta skupina izpoveduje že dolgo načela nekakega moderniziranega absolutizma in priznava, da nasprotuje že v načelu parlamentarizmu in demokraciji, kakor jo izpovedujejo liberalne in socialistične skupine. V zadnjem letu so tudi desničarji republikanskega kova precej navdušeni za diktaturno, ki jo utemeljujejo z nevarnostjo boljševizacije francoskega proletarijata, z nezmožnostjo parlamentarizma in strankarskih vlad in podobno. V Millerandu vidijo nekateri skritega Mussolinija, ki čaka ugodnega trenutka. Kdor ima čut za realnost in ve, kaj skrivajo velika politična gesla, ne bo zlahka podlegel suggestiji lepih besed in duhovitih doktrin, s katerimi so oboroženi ti prijatelji francoskega fašizma. Koncem koncem gre le za oblast, predvsem pa za denar in za razne privilegije, pa naj verjame, kdor hoče, da jih vodi pri tem s idealna potreba po učvrščenju narodne discipline« i.t.d.

Sigurno je, da so francoski levicarski krogovi v težkem položaju. Zbranih je več ideološko in interesno različnih skupin od meščanskih demokratov do socialistov, zraven njih pa so komunisti. Medtem ko hočejo radikalni in demokratični doseči uspehe z zmerrostjo, postajajo socialisti nestrnji, tembolj, ker jim proletarijat začenja uhajati med komuniste. Painlejejeva vlada je moralna vzdrževati vojsko v Maroku in krotiti upornike v Siriji. Ta naloga pa ni bila spričo težke finančne zagate doma in pa spričo raznetih duhov v politični javnosti nič kaj popularna. Komunisti so imeli lepa gesla v rokah, ki so — v manjšem obsegu in v drugih razmerah — uživala skoraj tako kot svoje dni boljševička gesla o splošni razročitvi in odpri vojaščine na Rusku. Socialisti pa poleg vse dobre volje niso mogli podpirati vlade, ki je bila brez moči nasproti zahtevam in akcijam, katere imajo za sabor toliko močne faktorje kot je francoski prestiž v kolonijah, vojska in kapital. Socialisti zahtevajo večje zastopstvo v vladi in pa izpolnitev minimalnega programa, ki brez njega ne morejo pred mase. Painleje, Briand, Doumer in drugi zmernejši levicarji jim ne morejo ugrediti, ker vedo, da bi socialistična vlada izvzvala težke komplikacije. S tem pa samo napeljujejo vodo na mlin običajnih ekstremon: komunistov in fašistov, ki imajo oboji enako geslo: »Proč z nesposobnim parlamentarizmom! Diktaturo hočemo!«

Bomo videli, kako bo Francija premisnila ta nasprotja in prebolela svojo resno politično krizo. Vsekakor bi bilo želite, da bi se izognila običajnih ekstremon, zakaj ne eden ne drugi ne more rešiti težkih notranjih problemov niti tako uspešno kakor ona-kompromisna linija, ki jo oba ekstrema pobijata.

— ob.

Dnevna kronika

— Srebrno poroko slavi danes 29. novembra v domaćem rodbinskem krogu v Vučjavi g. Franjo Cvetko, srpski šolski nadzornik v Murski Soboti, s svojo gospo Alojzijo roj. Frenensfeldovo. Vrlemu narodnemu učiteljskemu paru: še mnoga leta!

— Javna občinska Ijudska knjižnica se ustanovi v Celju. V ta namen je občinski odbor celjski v svoji seji 24. t.m. dovolil kot prvi obrok za ustanovitev 20.000 Din.

— Slikarska razstava v Celju. Od 29. novembra do 9. decembra se vrši v Celju razstava domaćega umetnika g. A. Seebacherja, ki je rojen Celjan in je štiri leta študiral na Dunaju, v Gradcu in drugod. Na Dunaju je bil učenec slovitih profesorjev Klimenta in Griepkerla.

— Predlog o izseljeniški banki. Vprašanje naših ameriških izseljencev. Je vzbudilo po povratku naše parlamentarne delegacije iz Washingtona živahnje

zanimanje. Znani finančni strokovnjak g. L. S. Kosier je predložil ministrskemu svetu predlog za ustanovitev »Izseljeniške banke kralj. SHS«, katere naloga bi bila, ekonomsko ščititi izseljence, a predvsem ščititi vračajoče se koloniste iz pasivnih krajev. Banka bi imela centralno v Beogradu, podružnice pa v večjih mestih. Bila bi delniška družba z glavnico 10 milijonov dinarjev v zlatu (75 milijonov v papirju).

Cvijičeva proslava v Pragi. Praško večničije češke akademije in jugoslovensko. lige so priredile v soboto v Pragi zelo vspelo proslavo 60letnice slovitega jugoslov. učenjaka prof. Jovana Cvijiča.

Starostno zavarovanje za pisatelje. Češkoslovaško prosvetno ministrstvo je osnovalo poseben fond, iz katerega bodo dobivali pisatelji in komponisti dosmrtno rento. Leta za leto bo država vložila polovico državnih subvencij in votirala še posebne zneske, tako da bo pisateljem omogočeno ugodno starostno zavarovanje.

Malaria — metla na Balkanu in na bližnjem vzhodu. Iz statistike ministrstva za narodno zdravje je posneti, da je v naši državi okoli 1 milijon ljudi bolnih za malarijo. Nedavno je objavil podatke mednarodni protimalarični komitej. Številke so porazne. Malaria je postala prava metla prebivalstva na Grškem, v Mali Aziji in Siriji, v Palestini in na Kavkazu, kjer je toliko bolnikov, da iznaša izguba delavnega časa 75.000.000 delovnih dni. Nekatere med najbogatejšimi v načrtovitve najboljšimi pokrajinah, kakor Mranderska dolina, kjer se goje smrtna smokva, so za industrijo cisto izgubljene. Po svetovni vojni je postala malaria, ki se je pojavljala poprej, le posamično, zelo nevarna epidemija. Razširjava jo razni vzroki. Tako na pr. v gozdovih grških pokrajinah pada spomladansko dežja, da se napravijo velike luže, ki so v majniku ob temperaturi 40 stopinj Celzija izborna sredstvo za razmnožitev komarjev. Že od 1. 1912. sem, ko se je zatekel v Grčijo veliko begunec, gre položaj zmerom na slabše. Sedaj je uprav kritičen, saj je celo tretjina prebivalstva Grčije okužena z malarijo. V Makedoniji in Trakiji pa računajo, da je vsak drugi človek malaričen. Veliko pripomorejo k širjenju malarije tudi neigrijenska stanovanja in slaba prehrana. Grčka vlada je otorila že čez sto protimalaričnih postaj, ki zdravijo prebivalstvo in skrbijo za kanalizacijo močvirje in mlat. Mimo raznih drugih težkoč, ki ovirajo boj zoper to metlo prebivalstva, je treba uvažiti tudi to, da zelo nedostaja elitnina, edinega uspešnega lekarstva. Samo Grčija bi potrebovala 600 meterskih stotov na leto, naša država pa tudi precejšnjo množino. Chimica se dobiva veliko premalo.

Manifestacija našega narodnega ujedinjenja

V temu in po nalogu odbora Združenih narodnih društev brez razlike strank, pozivlje podružnica Jugoslovenske Matice narodno občinstvo k manifestaciji našega narodnega ujedinjenja, ki se bo vršila v obliki slavnostnega obhoda na predvečer državnega praznika t. 1.

V pondeliek, 30. nov.

Društva se zborejo na omenjeni dan zvečer, točno ob 19. uri na Trgu svobode.

Originalni Opalograph aparati in originalne potrebsčine ANT. RUD. LEGAT & CO., Maribor, samo Slovenska ul. 7, tel. 100

G. Farere:

Otrpla ljubimka

Ta povest je resnična.

Kdo bi si jo mogel izmislit?

Leta Gospodovega 1904 sem bival na Antilih približno tri mesece — med tem pet do šest tednov v Fort de France na Martiniqueu. Sem me je vrglo to, da sem zasovražil Jenkije. Tu sem ostal bolan na splenu.

Bilo je mesece marca. Prispel sem pred tednom dni. Dovolj časa sem imel, da sem ugotevil, da je dežela lepa — krasna měšanica gozdov in gora; da so mulatkinje lepe in da so koktaji obilni. New Orleans je pravi Aden koktajev, toda Fort de France je njihov ponovno odkriti raj.

Vendar mi je bilo dolgočas, — kajti mulatkinje in koktaji so zame stara ljubezen in vrhu tega sem prepoln in preveč antričen, da bi užival v revmatični povezji alpskega plezanja in rumijskih sanjarji. Iskajoč, nekoga večera dih svežosti na morski obali — mesec marec na Martiniqueu je enak pariškemu avgustu — sem z zadovoljstvom opazil, kako pluje v pristanišče velik parnik s tremi jambori, jako arhajske silhuite: s širokoglatim svetilnikom in masivnim zadnjim delom. Na prvi pogled sem spoznal

de, od koder odkoraka povorka po Ciril-Metodovi, Maistrovi, Kolodvorski ulici čez Aleksandrovo cesto, Slovensko, Gospoko, Strossmayerjevo. Koroško ulico na Glavni trg, preko mosta na Ruško cesto, čez Frankopanovo in Dvořakovovo ulico na Kralja Petra trg ter se vrne preko mosta na Glavni trg, kjer se povorka razide.

Dogodki zadnjih tednov nas silijo, da skupno, brez razlike strank in enodušno pokazemo ljubezen do svoje domovine Jugoslavije. Hočemo pokazati zunanjemu svetu in vsem neprijateljem, da smo tedaj, ko gre za naš dom, vse edini in da se ne strašimo nobent žrtev. Naj vedo tudi bratje tam preko, da se utrijuemo ter da se pripravljamo na trenutek, ki mora priti, in ki bo pomenil za nje odrešitev.

Dolžnost vsakega je, da manifestira na ta dan za našo veliko idejo jugoslovanske države.

Podružnica Jugosl. Matice v Maribor.
Stanko Detela l. r.
č. predsednik.

Mariborske vesti

Maribor, 28. novembra 1925

Neprijavljeni vojni obvezniki

Ob prilikih zaprisege vojnih obveznikov dne 4. in 5. kakor tudi naslednje dni meseca novembra 1925, je Mestni vojaški urad dognal, da se velika večina vojnih obveznikov kateri stanujejo v Mariboru, še dosedaj ni osebno priglasila pri Mestnem vojaškem uradu, da navede svoje osebne podatke (t. j. rojstno leto, kraj rojstva in domovinsko občino) kakor tudi bivališče ter prejšnjo vojaško službo), kar je zakonita dolžnost vsakega vojnega obveznika radi vojaške evidence.

Ker se bo gotovo vršila še naknadna zaprisega, pozivlja se toraj vse one vojne obveznike, kateri so že prisego položili, pa se dosedaj še niso osebno zglašili pri Mestnem vojaškem uradu, da to store do 20. decembra 1925.

Seboj je prinesli domovinski list ali pa kak drugi domovinski dokument (n. pr. delavsko ali pa poselsko knjižico izdanod domovinske občine).

Napram onim vojnim obveznikom, kateri se ne bodo odzvali temu pozivu se bude zakonit potom, najstrožje postopalo, to je, kateri so že služili vojake, bodo vpoklicani na 2 mesečno orožnovo, a oni pa, ki še niso služili, bodo kaznovani s 30 dnevnim zaporom.

m Vsa narodna društva se nujno pozivljajo, da obvestijo svoje članstvo, da se manifestacijski obhod prične ob 19. uri zvečer, ter da jih pozovemo, da se korporativno udeleži. Zbirališče: Trg svobode.

m Manifestacijski obhod 30. t. m. na predvečer drž. praznika se prične ob 19. uri zvečer (ne ob 19. uri kot je bilo izjavljeno). Občinstvo se prosi, da se brez izjeme priključi povorki.

m Manifestacijski obhod. Sokolstvu! Vse brate pozivamo, da se udeležijo manifestacijskega obhoda ob prilikah Narodnega praznika 1. decembra, ki se vrši dne 30. novembra 1925. Zbirališče točno ob 6. uri zvečer (ob 17. uri obhod

po mestu. Po obhodu vsi k svečani akademiji ter zaprisegi v Narodni dom. — Zdravo! — Odbor.

m Klub jugoslovenskih dobrovoljev poziva svoje člane, naj se na predvečer 1. decembra korporativno z znaki udeleži manifestacijskega obhoda po mestu. — Zbirališče na Jugoslovenskem trgu ob 18. uri. — Odbor.

m Državni praznik in trgovine. Trgovski gremij opozarja svoje člane, da morajo biti vsled oblastvene odredbe na državni praznik dne 1. decembra vse trgovine ves dan zaprte. Branjevke na Glavnem trgu smejo prodajati do 12. ure.

m Damski česalni salon na državni praznik. Načelstvo obrtne zadruge brivcev, lasničarjev in sorodnih strok v Mariboru naznana tem potom p. n. občinstvu in vsem svojim članom, da bodo damski česalni saloni na dan državnega praznika dne 1. decembra 1925, radi tega, ker se tega dne vrši oficirska slavnost, popoldne ob 17.—20. ure odprt. Vse brivnice za moško stroko pa morajo biti na vsak način zaprte. Ta odredba velja samo za mesto Maribor.

m Odhodnica polkovnika Kovačeviča. Ker odide komandant inženirske podoficerske šole g. polkovnik Kovačevič blizu dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer v restavracijskih prostorih Narodnega doma poslovilni večer. Pri odhodnici bo sviral tudi oddelek vojaške godbe. »Oficirski dom« in »Slovenska čitalnica« vabita vse prijatelje in znance gospoda polkovnika kakor tudi vse narodne kroge Maribora, da se udeleži odhodnice počasnosti in s soprogami. Posebna vabilo se ne bodo razposiljala, zato naj smatra vsak točno za vabilo.

m Poslovilni večer g. polkovnika Kovačeviča. Jutri, dne 29. t. m. se vrši ob 20. uri poslovilni večer komandanta inženirske podoficerske šole, g. pukovnika Kovačeviča, katerega se naj počasnosti v deželi Sokolstvo, dobrovoljci in Orjuna.

m Društvo »Jadranci«. Kakor vsako leto, tako priredi tudi letos Miklavžev večer dne 5. decembra. Kraj se bo še pravčasno objavil. Miklavž! Darila prevzemata g. J. Sinigoj, trgovina z delikatesami, Aleksandrovna cesta.

m Jugoslov. - Češkoslov. Iiza vabi svoje člane, da se v čim večjem številu udeleži današnjega predavanja prof. dr. Batčka iz Prage, ki bo ob 20. uri zvečer govoril v kmečki dvorani Narodnega doma o aktualnem vprašanju: »Kako živeti srečno in zdravo?« Predavanje se vrši pod okriljem »Češkega kluba« in hranato prijateljski večer s češkim orkestrom. Vstop vsakomur prost.

m Kdo bi hotel v daljni Siam? Koga ne mita ekzotična dejel med Kitajsko in Indijo, polna svojevrstnih prirodnih in kulturnih pojavorov? V Siam žal ne moremo osebno, v duhu pa bo popeljal zlasti našo mladino in vse ostalo občinstvo edini jugoslov. poznavalec in raziskovaljek Siana, večletni uradnik Nj. Vel. siamskega kralja gosp. inž. Ferdo Lupša. Predavatelj, ki ni imel samo v Mariboru, ampak tudi v Zagrebu velik uspeh s pripravovanjem svojih doživljajev, pozna siamsko carstvo zelo dobro in bo vedel zanimivo opisati ta za nas povsem neobičajen svet. Predavanje, ki za bo imel intri v nedeljo ob štirih popoldne v »Ljudski univerzi« (kazinska dvorana) bo nekako kramljanje za mla-

tero od žena. Po tričetrtturnem sprehabjanju nisva kljub tolikim tuctom namigovanj ni malo napredovala. Od strani sem videl njegove sramljive poglede, ki me vabilo na pomoč.

m Za vraga — sem mu dejal, razjezivi se nanj — spominjam se: vi ne marate pouličnih dekle. Vendar, dragi moj, takoj so razmere drugačne kot v Franciji. Gospodinje tuje ne spadajo v zadnjako kasto. Viseeno! Če želite drugače, pa greva ljubit v stanovanje! ...

Radi objasnitive naj omenim, da so mulatkinje v Fort de France tako nametne, ki spe samo z onim, ki jim ugnja — vsaj v splošnem — in sicer kar pod domačo rodbinsko streho. Navsezadnjie — nič ni boljšega in korektnejšega, nego, da zvečer prosite očeta in mater za hči, s katero nameravate v noči okrasiti svojo postelj. Seveda se pri tem izpostavljate, kajti lahko se privedete, da vas slabovo in surove sprejmete. Vendar pa je to redek slnec.

m Odvedel sem torej Flerala najprej po ulicah. Ulične svetiljke so romantično razsvetljale kreolske hiše in njihov te, velike kot dlan. V toplem mraku, ki naj je obdajal z mehkim božanjem, sem mu razgladal kako bo ena med temi hišami, mirelna in masivna in da mora brez obstavljanja izbrati eno izmed hišic, čije

dino in ljude. Ob sklopčnih slikah bo priprovedoval o siamskih pokrajinalah in ljudeh, o pragozdovih, o lovu na leve, krokodile in slone — o čudovitem svetu, ki je dostojen fantazije Karla Maya. Za malenkostno vstopnino bodo imeli mladi in starci slušatelji prijeti in zabaven nedeljski popoldan!

m Ljudska univerza. Predavanje prof. Teplega o razvoju slovenskega pripravnega slovstva je radi pondeljkove manifestacije odgovreno.

m Orkester Glasbene Matice. Vaja v pondeljek 30. t. m. odpade z ozirom na prireditve na predvečer narodnega praznika. Prihodnja vaja bo v petek 4. dec. Točna udeležba potrebna! Novi koncertni ravnatelj Hladek je že določil spored za decembarski simfonični koncert.

m Koncert Podmladka Rdečega kriza dne 1. decembra. Kakor smo že poročali, bo priredil Podmladek društva Rdečega kriza za proslavo državnega praznika 1. decembra ob 15. uri v »Götzovi dvorani s sodelovanjem mariborskih šol mladinskih koncert v prid podpornemu društvu revnih učencev. Zima je potrka precej ostro na vrata in neštečo revnih otrok čaka na toplo obleko, oziroma obutev, ki naj jo prinese božiček. Časi so hudi in število revnih otrok se vedno bolj množi. Zato naj ničle ne zamudi prilike ter pride tega dne h koncertu, ki ga priredi Podmladek v ta dobrodelni namen. Z malimi izdatki bo imel državnemu prazniku primerno razvedrilo in ob enem sladko zavest v srcu, da je storil i on dobro delo. — Uvažujmo besede nesmrtega Gregorčiča:

»Za vse je svet dovolj bogat in srečni vse bi bili, ko kruh delil bi z bratom brat s prav srečnimi čutili. —

Vstopnina znača 20. 15 in 10 Din. stojista 3 in 2 Din. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri Zlati Brišnik in Jos. Höferju.

m Veliki ples Orjune Maribor. Mestna Orjuna Maribor priredi v soboto dne 2. januarja v Narodnem domu svoj vsekoletni veliki ples. Svirja orkester narodnega društva »Drava«, Mariborsko narodno občinstvo vabi k obilni udeležbi — odbor.

m Društvo državnih policijskih nameščenec, predružnica Maribor, priredi dne 6. februarja 1926 v Götzovi dvorani veselico v prid vodovam in sirotom. Z ozirom na bedno stanje vodov in sirot, prosimo, da se druga društva ozirajo na to prireditve. — Odbor.

m Čistite pločenike. Hišne posestnike opozarjam v njih lastnem interesu, da morajo točno izvrševati odredbe mestnega magistrata glede čiščenja in posipanja pločnikov s peskom, pepelom in podobnimi. Za eventuelne nesreče, ki bi se pripetile radi malomarnosti hišnega gospodarja, odgovarja gospodar sam.

m Nesrečna elektrika. Včeraj ob 5. uri popoldan je nenadoma nastala v najproxmetnejših delih mesta egiptovska tema. V času, ko Gospodska ulica najbolj živi, so bili vsi trgovski lokalji brez luči. Pritožbe gospodarskih krogov so popolnoma upravičene, kajti prekinitev toka v urah, ko vse hiti, da si nabavi najpotrebitnejšo, povzroča trgovcem posebno pa še rokodelcem in tvorniškim obratom, ki so prisiljeni delo ustaviti, značno škodo.

m Prispevki v gradbeni fond. V Taboru z dne 11. t. m. smo objavili osnutek »prispevka v gradbeni fond«. Takratni osnutek, ki je obsegal 13 členov, je postal skoraj neizpremenjen, nač pa mu je društvo stanovanjskih najemnikov na podlagi predlogov, ki so bili izraženi na shod.

Bil sem si zabele

du omenjenega društva dne 15. t. m. do-
dalo vrsto členov, ki osnutek docela iz-
popolnjujejo. Dodatek takratnemu o-
snutku je sestavljen po predlogu gosp.
Rakuš. Bistvo »prispevka v gradbeni
fond« je: 1. Najemniki dajo sredstva. 2.
Občina gradi in 3. Občina vrača najemni-
kom. Povračilo prispevkov se prične po
pretek dveh let od časa, ko je pobiranje
prispevkov prenehalo. Zadolžnice se mora-
jo izplačati v celoti in se vsakega pol-
leta žrebajo. Včeraj je deputacija Dru-
štva stanov najemnikov posetila g. ve-
likega župana in mu osnutek predložila.

m Odborniki Radičeve stranke v Ma-
riboru. Ker v Mariboru je malokdo čita
»Kmetski liste«, ki jih danes glasilo Radi-
čeve stranke v Sloveniji (zakaj Puelje-
va SKS in Zveza slov. kmet. ljudstva sta
se utopili v Radičevi HSS!), zato kot
vestni kronisti objavljamo krajenvi od-
bor Radičeve stranke v Mariboru, ka-
kor ga je objavil »Kmetski liste«: »Pred-
sednik dr. Rihard Faničer, podpredsednik
Roman Bende, tajnik Skrabar, odborniki
dr. Igor Rosina, inž. Lukman, dr.
Rajar, Matko Fras, Stefan Kerec, Lipovšek,
inž. Vedernik in Fran Švikač-
šič. Predlagalo se je tudi tov. prof. Baša,
kateri pa je to mesto odklonil, ker se na-
merava nosvetiti izključno le organiza-
ciji mladine.«

m Slovenskim obrtnikom. Danes ob 8.
uri zvečer, kakor navadno vsako soboto,
naše stanovsko keglijanje v Narodnem
domu. Ne zamudite tega razvedrila —
po celotedenškem napornem delu. — Pri-
dite torej na keglijanje Slov. obrt dru-
štva.

m Daljši podoficirji mariborske
garnizije prirede dne 7. decembra 1925 v
člnotovih dvoran plesni venček pod po-
kroviteljstvom komandanta mesta pol-
kovnika g. Svetoslava Stojadinoviča. K
plesnemu venčku se vzbijo vsi podofi-
ciri naklonjeni meščani, priatelji in
znanci. Predvoda vstop od 4. dec.
1925 v trgovini Zlate Brinčki. Gospoška
ulica. Toaleta promenadna. Ker je vstop
dovoljen le z velenjem in ni izključeno,
da se bo kdo prezrl pri dostavi vabil, se
vsakdo naproša, da se tozadevno obrne
na g. Zlato Brinčki.

m Nova ljudska vinska klet v Mariboru.
Lastnik »Grajske kleti« g. Valjak je
uredil iz drugega dela restavracije z
vhodom iz Grajske ulice št. 2 zelo udobni
lokal za vinsko klet, ki odgovarja tudi
načrtom higijenskim predpisom. Ra-
lokal za vinsko klet, ki odgovarja tudi
dobra domaća hrana po izredno nizkih
cenah. Obsirnejše v današnjem oglašu.

m Studenčani, ne pozabite, da pride tu-
di letos sv. Miklavž v Sokolski dom in si-
cer v soboto 5. decembra zvečer v vsem
svetu stajaju bogato obložen z darili in
šibami. Nebeška godba prične ob 8.
uri zvečer. Ob 9. uri bo gledal vaje stu-
denškega Sokola na orodju. Ob noi de-
setih pa nastopi sam sv. Miklavž (pa ne
na orodju!) ampak na odrui ter obdaril
mlade in stare in prav tako kaznile hu-
dobne, vsakega po njegovem zasluženju.
Po razdelitvi daril in odhodu sv. Mi-
klavža se vrši prosta zabava in ples, ki
traja do konca. Vstopnina 5 Din. —
Darila sprejema sv. Miklavž v Sokol-
skem domu in sicer v soboto 5. decem-
bra od 6. ure naprej proti nebeški taksi
2 Din. Sv. Miklavž želi, da se prinašajo
darila že takoj po 6. uri in ne šele vsi
okrog 8. kakor se je navadno godilo do
sedaj. Mož ni ved mlad in ima tudi na-
zemlj rad red, kakor ga je navajen v ne-
besih. Torej pazite, ker drugače Vas lah-
ko vzame — rogač.

gorela v polni svetlobi, a na mizi so sta-
le posode z rumom, ki so bile še malo
poprej polne in se je iz njih še kadilo.

— Odšli so spati — je rekel.

— Poglejva, — sem odgovoril. — Po-
dala naprej!

Vsa kreolska stanovanja so takole
razvrščena; poleg omenjene nizke dvora-
ne se nahaja spalna soba, a ostale sobe
so v prvem nadstropju. Toda vedno ima
sobu v pristiliju, ki je najlegantnejša in
in najbližja noci, najprikuplivejše mla-
de dekle v hiši — pač iz razlogov javne
koristi.

Odpril sem vrata te sobe. Razvetlje-
vale so jo štiri prizgane sveče. Nisem
imel časa, da bi se čudil tej nenavadni
razvetljavi kajti takoj sem zugledal
posteljo in v njej Majoto.

— Psi! — sem dejal — spi.

Flerak je vstopil za mano, hodec po
prestih.

Kresna je bila mala Majota v snu:
ležala je na hrbitu, enostavno prekrža-
nih rok, popolnoma zatisnjene oči in z
najlepšim angeljskim nasmehom na
majhnem deviškem licu, obdanu z belino
njenem z modro svilo zarobljene srajce.
(So mulatkinje, ki so lepe kot valkura.
Njihovo črno kri opazil le na rujavem
začetku nohtov in svetli modrini ujui-
čih.)

m Domači praznik (furč) v Narod-
nem domu in Štajerski kleti. Nove po-
šiljatve vina in jabčnika iz vinarske
šole in Zadravca iz Središča. V kleti
turška kavarna in podzemeljsko keglji-
šče. Na vrtu salonsko kegljišče. Ke-
gljišči sta odprtji od 8. ure zjutraj do 24
ure ponoči. V soboto in pondeljek podali-
šana policijska ura do 3. ure zjutraj. —
Abonenti se sprejemajo na brano. 2541

m Vsak četrtek in v nedeljo popoldne
čajanka s plesom v klub-baru. 2518

m Ljudski koncert s plesom vsako sre-
do, soboto in nedeljo zvečer v restavra-
ciji »Union« brez vsake vstopnine. 2548

m Kavarna Evropa. Dnevno svira zna-
ni prvočrnki Trio Šmid-Hercer-Berkopf
od 21. do 2. ure. Soboto in nedeljo izbra-
no veseli razpored. 2563

Narodno gledališče

REPERTOIRE

Sobota, dne 29. novembra ob 20. uri »Ve-
sela vdova«. Premijera.

Nedelja, dne 29. novembra ob 20. uri

»Vesela vdova« Ab. D.

Pondeljek, dne 30. decembra. Zaprt.

Torek, dne 1. decembra ob 20. uri »Go-
renjski slavček«. Slavnostna predstava.

Ab. A.

Sreda, dne 2. decembra ob 20. uri »Ve-
sela vdova«. Ab. B.

Četrtek, dne 3. decembra ob 20. uri. Kvar-
tet »Zika«.

Petak, dne 4. decembra ob 20. uri Gosto-
vanje zagrebške drame »Vragolj«.

Sobota, dne 5. decembra ob 20. uri »Ve-
sela vdova«. Ab. C.

Premijera »Vesele vdove« se vrši danes, v soboto, 28. novembra, v nedeljo pa je repriza, za Ab. D. Nije opere, ki bi od daleč tako zmagoslavno šla preko
odra vsega sveta, kakor »Vesela vdova«. In še zdaj se zelo mnogo dogodi, zlasti v Franciji in Italiji. Celo v samem Parizu je bila letos zonet ponovno in z velikim
uspeshom vprizorjena. Zahvalno dejanje, krasna godba, temperamentna režija in
prvočrna oprema, ki bodo sigurno tudi v Mariboru pripomogli do največjega
vspeta.

Prošnja na usmiljena srca

Dne 12. in 13. t. m. je obiskala Mursko
Soboto silna nesreča. Uničenja povo-
denj, kakor ne pomnijo najstarejši
ljudje, je hipoma preplavila celo mesto.
Tik pred zimo je oropala siromašno pre-
bivalstvo oblike živeža in živine ter
mnogim zrušila domove. Bedni nesrečni-
ki s strahom pričakujejo trde zime, kam
naj spravijo svojo družino, ubogo, nago
decou.

Z zaupanjem se obračajo ti trplni do
usmiljenih bratskih in sestrških srca. —
Okoliške vasi, ki so same siromašne ter
več ali manj tudi po povodnji prizade-
te, dovažajo dnevno kruh in živež, kar
ravno sami imajo. Več ne morejo.

Apeliramo na plemenita srca, naj ne
zavrzijo te prošnje. Kdor zmori, naj na-
koni svojo pomoč človekoljubni akciji.
Vsak, tudi najmanjši dar bo hvaležno
sprejet. Pred vsem prosimo za pomoč v
denarju ali obleki.

Darove naj se naslavljajo naravnost na
»Lokalni pomožni komite v Murski So-
boti«, ki bo skrbel za to, da bodo naklo-
nila prišla res v roke onih, ki so podpo-
re najbolj potrebeni. Tudi v našem uprav-
ništvu bodo sprejemali darove za to
podporno akcijo.

— Mali moj, — sem šepnil aspirantu,
— tu ne smeva pomicljati: slecite se in
pojdite v postelj! Bilo bi zelo škoda, da
ne bi izkoristili ta sen! Hrabro! Stavim
100 ljudorov proti suu, da vam bo prej
ko odpre oči ponudila ustne.

— Toda... če pridejo stariši?

— Jaz bom za to poskrbel; zadržal jih
bam pri vratih. Naprej!

Slekel se je. — Kaj bi vi napravili v
njegovi koži? — Jaz sem mu nežno, po-
polnoma nežno, privzdignil očedo... On
je zlezel pod njo in objel otroka...

— Haas!

— Je zakričal on, ne ona.

V naslednjem trenutku je grof de
Flerak planil iz postelje in izbuljilenih
oči in šklepetajo z zobmi skočil skozi
vrata ter izginil, nosec v eni roki sni-
ko, a v drugi hlače. Nisem ga videl ni-
kdar več.

Prestrašen sem ostal na istem mestu.
Pogledal sem deklico. Krik je ni prebu-
dil. Ni je prebudil! Položil sem ji roko
na čelo. Pri moji veri, moral sem napeti
vso moč živčevja, da premagam prasene-
čenje: čelo je imela mazlo kakor mra-
mor - bila je mirtva. — Uničema, gotovo, v
dveh dneh od hude bolezni. Tedaj še
sem zapazil bakren križ in tresočo se
zeleno vejico v posodi s posvečeno vodo.

Sokolstvo

o Odbor Sokolskega društva v Marlboro-
nu poziva vse svoje članstvo, da se brez-
jemo vse udeleže večera, ki se bo vršil
v pondeljek, 30. t. m. s pričetkom ob 20.
uri v veliki dvorani Narodnega doma v
proslavo državnega in sokolskega praz-
nika z že prijavljanim sporedom. Ude-
ležba je predvsem obvezna za vse v tem
letu pristopivše članstvo, ki ta večer po-
lože svečano obljubo. Ta večer mora biti
tudi enodružna manifestacija v očigled-
italijanskemu nasilju za naše neosvo-
bojene brate in sestre. Pobira se le pro-
stovoljna vstopnina in to v korist Jugos-
lavanskega Sokolskega Saveza v Ljub-
ljani. Bratje in sestre! Naj ne manjka
ničesar izmed vas na tem slavnostnem ve-
čeru, pripeljite pa seboj tudi vse naše
priatelje. Zdravo! Odbor.

Turistika in sport

: I. S. S. K. Maribor, Zimsko-sportni
odsek, Smučarji! V nedeljo dne 29. t. m.
izlet na Klopni vrh. Odhod v nedeljo ob
5.45 z glavn. kolodvora z vlakom do
Fače. Sneg povoljen, visok 30 cm. Pla-
ninska koča SPD na Klopnom vrhu je
odprta in oskrbovana. — Načelnik.

Kino

Johannistrie

»Grajski kino« je v polni meri izpol-
nil naše pričakovanje. Bogato se je od-
dolžil za napovedani film »Najveseljši
Dunajčan« z epohalnim delom ameriške
filmske industrije »Johannistrie« (Ce-
ljubi žena starci 40 let). Pavlina Frede-
rie najboljša tragedinja Amerike, je pri-
nam manje znana in vzbuja tem večjo
pozornost. Podala nam je češčo ženo, ki
v sredini starosti začeni ljubezen in se
ji voda z vso dušo. Toda njena strastna
ljubezen ne dobi odgovora. Obupana je
in razočarana. Mož, ki je precej mlajši,
se ne ogreva za njo in oba trpi. Kon-
čno uvidi, da je zaljubljen v mlajšo se-
stro svoje soproge. To opazi tudi solzno
oko žene, ki se velikodno žrtvuje, pre-
magačoč močna čustva vroče ljubezni.
Žrtvuje se sreči mlajših, ki so poklicani
da se ljubijo. Mladost mladosti!

□

Ljubezen Maheradžek

»Apolo« predvaja po uspehl
»Dekameronovih nočeh« krasen film
»Ljubezen Maheradžek«. V glavni vlogi
nestopa Ivan Mosjukin, igralec-umetnik.
Dejanje se odigrava v divjem Tibetu in
pričakuje boj za prestol tibetanskih vla-
dov. Utis posameznih delov je velik
časten in ostavlja dolzhenski utis. Po-
drobnejšo kritiko prinesemo jutri.

Tragedija v carstvu več- nega ledu

Znani dansi raziskovalec severnega
tečaja dr. Knud Rasmussen, ki se je pred
kratkim vrnil z najsevernejšimi obal
Amerike, ki jih naseljujejo Eski, je v svojih predavanjih sporočil tudi vrlo
zanimive podatke o usodi polarne ekspe-
diciije, ki je pred 80 leti trajalo končno
v pokrajini večnega ledu in čež ža-
logrja je bila dosegla malo znana.

Gre za Franklinovo ekspedicijo, ki se
je napotila l. 1845 v bližino tečaja z na-
menom, da najde severozapadno pasažo.
Njeni ladji »Erebus« in »Terror« so le-
dene gore docela zaprle. Nekateri udele-
ženci so skušali priti peš do izlivu »Rib-
je reke«, a so med potjo umrli. Pozneje
so se podale na pot številne ekspedicije,
da bi dognale, kaj se je zgodilo s Fran-
klinovo ekspedicijo. L. 1854 se je dr. Ral-
posrečilo, da je med eskimskim plem-
enom v »King Williams« deželi zbral ne-
kaj podatkov o Franklinu in tovariših.

L. 1859 je našla neka druga ekspedicija
v omenjeni deželi stražišče, kjer so bili
shranjeni podatki o trpljenju in smrti
prodeljila Franklina. Podrobnosti pa so
zmanjšale. Te je ugotovil čez tolka leta
še raziskovalec Rasmussen.

Dr. Rasmussen je srečal nekje v de-
želi Viktoriji starega Eski, ki se imenuje
Iggiararsuk. Njegov oče je svoje
dne našel nekatero člane Franklinove
ekspedicije in je pripravil akte, ki mu ne
bedo ljubiti. Lloyd George mu je odgo-
voril na kratko: »Objavi in podli k vragu!«
Slavni igralec Quin se je bil sprij-
del v gledališčem ravnateljem Richom. Quinu
je zaviljalo, da je čas zlato. Navajamo ne-
kaj takih primerov. Grofica Sarah Jer-
sey je pisala vojvodi Wellingtonu: »Ca-
esar Nikolaj me namerava obiskati. Kako
naj ga sprejemem?« Vojvoda je odvrnil
lakonično: »Kakor druge moške, Grofi-
ča mu je na to sporočila: »Toda Nikolaj
me ljubi!« Wellington je sporočil: »Pa
ga spremite kak

SUHOR

Širom sveta

Ženska uradniška država
v Afriki

V srednjem Sudanu, v onih delih, koder teče po svojem izhodu iz puščave Sahare reka Niger, obstoji prastara kultura. Reka se tukaj imenuje »Aurora« in po nji nazivajo kulturo te dežele »Aurorska kultura«. Znani afriški raziskovalec Leon Frobenino opisuje nekatere zanimive posebnosti v uvodu svojega spisa »Narodne pravljice in narodne pesnitve iz osrednjega Sudana«.

Glavni nositelj te malo znane kulture je narod, ki se imenuje Nupe. Pri tem narodu so imele ženske visok družabni položaj že v dobi, ko so v Evropi takoreko še tlačanje moškim. V uradniški hierarhiji so zavzemale visoka mesta. O mnogih krajih je zabeleženo, da so jih ustanovile in vladale ženske. V starem nufejskem cesarstvu pa so bile tri visoke uradnice, ki so moške uradnike daleko nadkriljevale. Najmočnejša med njimi je bila »Sagir«, ki je veljala kot kraljica vseh žena v državi; ob strani je imela dve drugi odlični ženi, ki sta imeli nalogo, klati živali za žrtve bogovom in kuhati s pomočjo postrežnic. Vsaka izmed teh treh vladaric je imela poprej svojo deželo, sedaj pa so zaposlene vse tri v glavnem mestu Giarra.

Do te visoke uradniške stopnje se pride tako: Pogoj je, da je vladarjevi hči. Iz vrst vladarjevih hčer, ki jih je v tej blagoslovjeni deželi veliko, izbere kralj sam tri najspobnejše in jim podeli kot znamenje njih žasti turban, moške čevlje in konja, tako da nastopijo kot moški.

Nadaljuje visoko mesto, ki ga zavzemajo ženske v tej srednjeafriški državi, imenujejo »sonja«, t. j. gospodarica trgov in mati tujcev. Ona ima štab devojk, s kaferimi mora skrbeti za to, da dobe tujci les, vodo in druge ugodnosti; da se izvršujejo tržni zakoni in dajatve redno oddajajo v državne zakladnice; nadzoruje tudi trgovino z biserji.

Vzgojiteljica mladih deklej je »Nako«, ki skrbi s pomočjo podrejenih ji afriških dam za izobrazbo žensk. Sploh so ženske že od pamтивeka imele v tej državi veliko vlogo in pripravljajojo o njih razne amazonske zrnbne. Udeleževale so se tudi vojni. Takoimenovana »Naku« — žena se je utegnila preobleči v moškega in je jezdec na konju ludila druge moške k boju. Baš je sploh zaslužna te ženske bojevitosti v obrambi dežele in v napadih na nasprotnike, da so si pridobile ženske v državi Nupeicev takšno mesto, kakšnega nimajo nikjer drugje na širnem afriškem ozemlju.

Hvala sedanje mode.

Angleški biolog prof. Peray Hall je dal časnikarjem zanimivo izjavo o modi. Prof. Hall meni, da ni bila moda že nikdar doslej tolikanj obzirna nasproti higijeni kot je zadnja leta. Odstranitev steznikov, ki so bili prava praveafa mučila za ženski život, moda kratkih kril, ohlapna obleka in globoki dekolteji — vse to koristi zdravju in naj se ženske le nič ne ozirajo na uravne prigovore raznih ozkoštih ljudi, ki menijo, da mora biti ženska od nog do glave skrbno zapeta, da se kak moški ne pohujša. Zdravnik si splošno menja, da ženske niso bile še nikoli tako zdrave in močne kot v zadnjih letih, ko se higijensko oblačijo. Tudi šport, ki se je zelo razširil med ženskami, ima v zdravstvenem oziru dobre posledice: nervoznost, pogosta mi-

Dobitki se razpošiljajo na stroške imetnikov srečk. Na vprašanja se odgovarja, in seznam števil se razpošiljajo, ako se poslje 1,50 Din. v znamkah.

grena in druge težkoče, ki so jih poprej imele ženske tako često, izginjajo vedno bolj. Važno je tudi to, da se ženske počutijo ob teh razmerah delj časa mlade in so take tudi v resnici. Preje je štiri-desetletna ženska že prevzela vlogo starke, ki nima več veselja do življenja; celo tridesetletne žene se niso več smeje veseliti življenja, plesati itd. Danes štiri-desetletna žena, ki živi higijensko in v kolikor moči ugodnih življenjskih razmerah, lahko uspešno tekmuje z dvajsetletno. (Nedavno je neka anekta v Londonu doznala z večino glasov, da so 40-letne žene celo najbolj prikupljive!). Ta ka žena se lahko mladostno oblači, nje obleka sme imeti žive barve, tudi športno se lahko udejstvuje, pleše pa tako graciozno in neuromorno kot njene hčeri. Prof. Hall smatra, da je posebno higijensko svileno perilo oz. obleka. Sviha je edina obleka, ki prepušča tzv. ultravijoličaste žarki pa imajo na človeško telo in njegov pravilni razvoj vrlo važen vpliv. Vse druge tkanine ovirajo dostop teh žarkov k telesu. Le svila jih prepušča. Zbog tega — pravi profesor Hall — treba delati na to, da bo cena svilene obleke tako nizka, da se bodo mogli tudi revnejši sloji oblačiti v svilo.

Čemu zahajaš v kino?

Neki ameriški časnik je stavljal svojim čitateljem vprašanje, zakaj obiskujejo kino in je dobil sledeče odgovore: 1. da gledamo zaljubljence (252); 2. ker vsebuje film dobro kritiko (198); 3. radi želje, da vidimo na filmu gledališki komad ali dobro knjigo, ki jo poznamo (177); 4. radi velikopotezne reklame (158); 5. radi režiserjeve zmožnosti (157); 6. radi dobre godbene spremljave (155); 7. radi znanega avtorja (78). »Le Courier Cinématographique« pripominja, bi odgovor na to vprašanje bili tudi drugod približno taki?

Kateri jezik je govorila kača v raju?

Zanimivo vprašanje, v katerem jezik je kača nagovorila. Evo k usodnemu zavživanju prepovedanega sadu, je obravnaval nizozemski cerkveni sinod. Tuči nizozemsko časopisje se sedaj peča s tem vprašanjem. Gre za »kačji proces«, ki je precej soroden ameriškemu »vipočemu procesu«. Calvinistični duhoven dr. Bangeelkerken se mora zagovarjati pred cerkvenim sodiščem radi pridige, v kateri je dvomil o kačji besedi oziroma možnost govorjenja, ki kačam ni lastna. V cerkvenih krogih so mu hudo zamerili, da noče verovati in govoriti svetopisemske kače; pa bo najbrže radi kač izgubil svoje mesto. Holandski časopisi pričakujejo z napetostjo, kateri jezik bo sinod v Haagu spoznal za govorico, ki se jo je posluževala kača pri zapestjevanju. Domnevajo, da bo hebrejska ali pa sirška, vendar pa ni izključeno, da bo sinod določil holandski jezik, saj jo vendar holanskim vernikom, ki čitajo biblijo v domačem jeziku, najbolj. In navsezadnjije: zakaj ne bi svetopisemska kača govorila ravnou holandski? Pri nas govorji že izza časa Juria Dalmatina slovenski, pa nismo zavoljo tega nih manj verni.

Japonci uvajajo latinsko pisavo.

Ze dolgo se pojavljajo na Japonskem težnje, da se odpravi sedanja sila okor-

na pisava. Kakor običajno povsod v človeškem življenju, tako je tudi v tem primeru navada železna srajca. Malo je na Japonskem omikanih ljudi, ki ne bi uvideli, da je latinica veliko popolnejša in lažja pisava nego kitajski shieroglifi, ki so jih doslej uporabljali. Ali težko se je ločiti od tega, s čemer je vse narodno življenje tako tesno spojeno. Res pa je, da bi pisava japonskih besed v latinici zahtevala nekatere izpremembe, vendar pa to ni nepremagaljiva ovira, saj so si tudi drugi jeziki več ali manj prilagodili latinsko abecedo (na pr. Slovani). Vzlic vsemu se pojavlja na Japonskem vedno več knjig v latinici. Nedavno je izdal vseučiliščni profesor Kiotto novo knjigo »Zgodovina sodobne filozofije«, ki je deloma tiskana z latinimičnimi črkami. Neki tokijski profesor je napovedal, da bo izdal vse svoje spise edino v latinščini. Če bodo ti vzgledi zadostno vlekli, ne bo delgo, pa se bodo Japonci iznebili velike duševne more, ker bodo lahko izražali svoje besede prosti in neomejeno (kitajska pisava ima namreč znamenja za besede, ne za glasove kakor naša). Francozi so v Indonéziji že uvedli latinico, pa se je obneslo. Japonski učenjaki upajajo, da bodo tudi oni prebili visoke ograje pred sodkov in navade.

Boj s kačami.

Gospa H. H. Slanterbach, posestnikova soproga pri Fort Luptonu v Ameriki, je nedavno pobila s palico 140 kač. Borba je trajala celih 2 ur. Šlo je za življenje nji sami in njenemu 3letnemu otroku. Prijedila je na konju pred svojo hišo in skočila raz sedlo, v katerem je pustila 3letnega sinčka. Nenadoma je zaslišala sikanje kače klopotajoče. Z enim samim udarcem jo je pobila: toda v naslednjem trenutku jo je obkrožila močica sikačajočih kač, ki so kot na potelje prilezle od vseh strani. V smrtnem strahu za se in za svojega otroka se je pričela boriti z ostudno kolaznijo. Uspelo je, da je po vrsti pobila vse napadalki in rešila sebe in otroka. Kač je bilo mrtvih nad 140.

Nenavaden izsiljevanje.

Pred sodiščem v nekem italijanskem mestu se je nedavno končal zanimiv proces proti Pierino Iginovo. Danteju Repetto, Galilenu Marchelliu in Federico Grossiu, možu Iginove. Dogodki, radi katerih so bili imenovani obtoženi, so se odigrali že leta 1921. Nekega ponoldneva sta zalotila Federico Grossi in Rapetto v spalni sobi Grossijeve soproge geometra Pastorino. Mož je takoj izstrelil nezvestno ženo in zapeljivec. Nato je Grossi zahteval od Pastorina, da naj podpiše menico za 30.000 lir, kar je prestrašen geometri tudi storil, a je vendar bil toliko premeten, da se ni podpisal s pravim krstnim imenom. Radi napačnega podpisa, niso mogli na menico dvigniti denarja. S pretnjami so skušali od Pastorina izsiliti vsaj nekaj sto lir. Ko se je neprestanih pretenj naveličal, je zadovoljil sodelnik sodišča. Na razpravi se je dognalo, da je žena sama vabila geometra v stanovanje in nato v spalnico.

Po dnevnejši razpravi je porota ob sodila ženo Pierino Iginovo na 8 in pol letno ječo z odpustom 4 let in 9 mesecov. Repetta je bil obsojen na enako dobo, a Marchelli na dve in pol letno pogojno kazen. Soprog Iginove je pravočasno pobegnil in tako ušel kazni.

Zdrav trgovski služba se išče za takoj. Podružnica Julio Meinl, Gospodska ul. 7. 2558

Trgovski pomočnik, vojašne proste, z dobrimi spricvali išče službe. Ponudbe pod »Trgovski pomočnik« na upravo »Tabora«. 2546

Leseno pohištvo
Železno pohištvo

Tapečni pohištvo
Pisarni pohištvo

Posteljna oprava
Preproge

Zavesi

Blago za pohištvo
Posteljno perje

po izredno nizkih cenah v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gospodska ulica št. 20
(Pirčanova hiša)

Sloboden ogled!
Ceniki brezplačno!

Tvrdka

Anica Traun

Maribor, Graški trg 1

nudi

rokavice

nogavice

čevlje

moške klobuke

kravate itd.

po najnižjih cenah

Vrtnarstvo Ivan Jemec

Maribor, Razlagova ulica 11

Sprejema vsa cvetličarska naročila, kakor vencev, poročnih šopkov, trakov z napisi v okusni izpeljavi v najkrajšem času. Za veseljene prizetitve so na razpolago vedno sveži klinčki. Naročila z dežele potom pošte točna. Cene naročnikom zadovoljive.

Pristopajte
k Jugoslovenski
Matici.

MILA OZNANILA.

Glasom sodnega edikta

Okrainega sodišča v Mariboru se vrši dne 30. t. m. ob 3. uri v Vetrinjski ulici št. 26 država slednjih predmetov: 2 nočni omariči, 1 stenski ogledalo, 1 kelo, 1 predalnik, 2 omari, 1 izložna omara in račene slike, nakar se interesen o pozarja. 2562

Dokumenti stanovanjske bude. Posebno za brezstanovalce zanimivo predavanje v sedežu ob 10. dop. v restavraciji »Plzenski vir«, Paltenbachova ulica. Po predavanju debata o cenenih lastnih domovih. Kreditna stavbena zadruga »Mojmir«. 2557

Miklavž, kateri bode obiskali domove in govari slovensko, naj se oglasi Naslov v upravi: 2560

Ugodna zamena stanovanj vselej mnogo novih naročnikov, pri stanovanjski forzi »Marjan«. 2556

Praktikanta iz dobre hiše.

zmognega popolnoma slovenskega in nemškega jezika, z dobrimi spricvali meščanske ali srednje sole, ne že z 16 let starega, išče »Volta« d. d. tovarna elektr. žarnic. Koroška cesta 27, za obračno pisarno. Predstavi naj se z lastnorodno pisano ponudbo in prepisi soričeval pri ravnateljstvu. 2545

Vsem premišljeno sebičnim! Od več sto naročnikov »Marstan« je se 150 brezstanovalcev. Sila kralomlji. Predno se te dni v celem Mariboru ugolove vsa odvijena stanovanja in neizrabljenci prostori, prijavile jih sami stanovanjski horzi »Marstan«, Ročovski trg, Zajameno poštena najemnina. 2555

Soba se odda enemu gospodu. Aleksandrova cesta 57/I., vrata št. 5. 2547

Ne pozabi naročnine!

iz dobre hiše.

zmognega popolnoma slovenskega in nemškega jezika, z dobrimi spricvali meščanske ali srednje sole, ne že z 16 let starega, išče »Volta« d. d. tovarna elektr. žarnic. Koroška cesta 27, za obračno pisarno. Predstavi naj se z lastnorodno pisano ponudbo in prepisi soričeval pri ravnateljstvu. 2545

Vsem premišljeno sebičnim! Od več sto naročnikov »Marstan« je se 150 brezstanovalcev. Sila kralomlji. Predno se te dni v celem Mariboru ugolove vsa odvijena stanovanja in neizrabljenci prostori, prijavile jih sami stanovanjski horzi »Marstan«, Ročovski trg, Zajameno poštena najemnina. 2555

Soba se odda enemu gospodu. Aleksandrova cesta 57/I., vrata št. 5. 2547

Ne pozabi naročnine!

JAKOB PERHĀVEC

tovarna za izdelovanje likerjev, dez. vln in sirupov
Maribor, Meljska c. 3

2457

DARILA ZA MIKLAVŽA

IGRACE,
GALANTERIJA,
USNJATE IZDELKE,
PARFUMERIJA,
SREBRNINA,
JEDILNO ORODJE,
PLETENINA,
PERILO I. D. T.

CENE BREZKONKURENCNE!

GASPARI & FANINGER
ODDELEK DETAJL, ALEKSANDROVA C. 23

2520

Hitite!**Hitite!****Hitite!****veliki razprodaji ostankov**

Po čudovito nizki ceni prodajamo ostanke blaga za obleke, moško sukno, sukno za plašče, barhent, cefire, delene, frenche, šifone i. t. d.

Praktična božična darila!

Dolček in Marini
Maribor

Odlitki iz sive litine

od Din 5— do Din 9— za 1 kg pošilja

K. & R. Ježek, Maribor, Melje 103
tovarna strojev, lивarna železa in kovin

2236

Radi uvedenja specialnega blaga sem cene blagu dokler traja zaloga

znatno znižal

Lepa izbira klobukov, čepic, srajc, spodnjih hlač, jegerovega petila, damskega hlač, ovratnikov, robčkov, kravat, nogavic, svilenih bluz, šalov, trikotaze, fine parfumerije, in drugega blaga. Stranke, katere kupijo čez 50 Din blaga dobijo razven znižanja cene tudi 10% popusta.

2196

B. Veselinović in Komp. Maribor, Gosposka ul. 26**Dobro blago**

do nizki ceni dobite le pri tvdk

J. N. ŠOŠTARIČ

Maribor, Aleksandrova cesta 13.

Trgovina z modnim, manufakturnim, suknem in platnenim blagom, perlom, konfekcijo in pleteninami. Na debelo in drobno.

Tovarna za orglje in glasovirje**Josip Brandl, Maribor**

glasovirji, pianini in šolski harmoniji v priznano solidni izvedbi.

Zmerne cene! Večletno jamstvo!
Popravila in uglasitve. 1979**RADIO.**

Aparati najprecnejše izdelave, z najenostavnjejo uporabo in s sprejemom od vseh evropskih postaj.

Ker cena popolnoma primerna, najlepše božično darilo. Koncerti vsak dan popoldne in zvečer.

Gospodarska pisarna
dr. Lajnšic
Maribor, Slovenska ul. 12**Podpirajte Jugoslovensko Matico!****Kolesarji pozor!****Naznanilo preselitve in otvoritve.**

Vljudno sporočava slavnemu občinstvu, da sva se z našo mehanično delavnico preselila iz Vojašniške ulice št. 13, v Tattenbachovo ulico št. 14 nasproti Narodnega doma, obenem pa otvarjava na Glavnem trgu št. 17 **prodajalno koles in motorjev**, kar korak vseh kolesarskih potrebščin.

Priporočava se za obilna naročila ter beleživa z odl. spoštovanjem

2558

Divjak in Gustincič.**KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANIČNICE****V MARIBORU**

Sprejema vloge na tekoči račun po dogovorjeni obrestni meri, za katere jamči tudi Mestna hranilnica kot taka in konečno celo mesto z vso davčno močjo.

960

Podrobnejše informacije je dobiti v društveni pisarni, palači Mestne hranilnice, to je Orožnova ul. 2, pritličje na levo.

Novo Dalmatinsko vino

sladki Muskato, Vis opolo, Viška črnina se točijo v novo preurejeni gostilni

Lekarniška ulica 6, od Din 10— naprej. Prvovrstna domaća vina in izborna kuhinja. Večkrat na teden morske ribe.

Za obilni obisk se priporoča

2554

J. J. Pečnik
gostilna „Rotovž“

Veleprvažarna kave Meznarič Rado

Trgovci zahtevajte ponudbe Maribor, Glavni trg 21 Trgovci zahtevajte ponudbe

Radi izborne kvalitete Vam pipo-ročamo nabaviti si za jesen in zimo
KARO-čevlje
 Lastne delavnice. — Solidne cene.
MARIBOR, Koroška cesta št. 19
 Le najbolje in najceneje!

Zimsko perilo
 copate
 klobuke
 čevlje
 dežne plašče, dežnike
 priporoča najceneje
JAKOB LAH, MARIBOR
 GLAVNI TRG 2

2513

Velika zaloge

dalnogledov,
barometrov

2526

očala in ščipalci tudi brez recepta
R. BIZJAK izpršani optik
 Maribor, Gosposka ulica 16

KRAVATE

1889

kupite najceneje pri tvrdki
ANICA TRAUN, Maribor, Grajski trg 1.

Vašim dragim

boste napravili največje veselje z Vašo sliko,
 katera je tudi najcenejše božično darilo.

Foto-Atelje Vlašič, Maribor, Gosposka ul. 24

2515

NEDELJO Vsako ČETRTEK
 4 $\frac{1}{2}$ 5 $\frac{1}{2}$

ČAJANKA S PLESOM
 V KLUB BARU

2517

Na obroke!
 Manufakturno in konfekcijo, obleke po
 meri za gospode in dame iz lastne prvovrstne
 krojačnice proti ugodnemu odplačevanju
 na obroke dobite edino-le pri tvrdki
DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI
 družba z o. z.
 MARIBOR - TATTENBACHOVA ULICA 2

1991

Cenena božična darila!

Podpisani fotografski ateljeji dajejo od da-
 nes naprej vsem strankam za vsa naročila
 zelo znižane cene!

Makart, Meyer, Vlašič, Wagner

2553

NOVOOTVORJENO!

Naznanjam vsem ljubiteljem dobre pristne dalmatinske in šta-
 jerske kapljice, da otvorim na novo v nedeljo 29. novembra t.l.

VELIKO VINSKO „LJUDSKO KLET“

VHOD V GRAJSKI UL. 2, ZRAVEN „GRAJSKE KLETI“

Točil bom dnevno samo najboljša dalmatinska in štajerska vina
 po najnižjih cenah tako, da si bo mogel vsakdo, posebno uradni-
 štvor, penzionisti in delavstvo privoščiti poceni pijačo in jedila.

Dnevno morske ribe, pečene, porcija	Din 5—
" zajutrk	2—
" kompleteti obed	5—
" večerja	4—

NAJLEPŠA IN NAJVEČJA KLET MARIBOR

Posebne cene čez ulico, ki so brezkonurenčne!

Priporoča se

GJURO VALJAK

2549

Za miklavža

priporoča svojo zalogo v galanteriji, igračkah, gospo-
 darskih in kuhinjskih posodah po zelo nizkih cenah
Josip Mlinarič, Maribor, Glavni trg 17

2544 DEF Pri nakupu od 100 Din 5% rabata

Gostilna Pschunder, Radvanje
 V nedeljo 29., pondeljek 30. novembra
 in v torek 1. decembra

pojedina jetrnih krvavih in pečenih klobas

domačega izdelka. — Za dobra vina in
 domače pecivo je preskrbljeno. — Za
 obilen obisk prosi
 gostilničar.

Miklavževa darila

so najprimernejša le tista,
 katera se vsak dan rabi:
 n. pr. kovček in torbice
 za potovanje, različne
 damske, spisne, šolske
 in tržne torbice, listnice,
 tobačnice, denarnice za
 drobiž kakor tudi ga-
 maše in nahrbtniki.

V veliki izbiri in po
 zmernih cenah pri

IVAN KRAVOS
 Aleksandrova c. 13

VELIKA PRODAJA RADI POMANJKANJA PROSTORA!

Radi pomanjkanja prostora prodajamo iz našega oddelka na dobelo po tovarniških cenah:

Sukno za obleke, sukno za ženske plašče, moško sukno, kazane,
 Šifone, posteljne, preproge, cefire, frenche delene, etamine i. t. d.

Dolček i Marini, Maribor, Gosposka ulica 27

2471